

ACC. N:R M. 8497:1-7.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Amanda Ahlsson

Härad: Bjäre

Adress: Vejby, Vejby slätt

Socken: Barkåkra

Berättat av: Densamma

Uppteckningsår: 1949

Född år 1883 i Barkåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om tobak, dess odling, behandling och
användning. s. 1-7.

L. u. F. 27.

ACC. N:R M. 8497:1.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Amanda Åkeson

Härad: Bjäre

Adress: Vejby Vejby slätt

Socken: Barkåkra

Berättat av: Amanda Åkeson

Uppteckningsår: 1942

Född år 1883 i Barkåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tobaken

L. u. F. 27.

1. I mindre skala har här odlats tobak.
2. För omkring femtio år sedan odlades här ganska allmänt tobak till husbehov.

Ända tills för en tio år sedan var här en för ^{som rader} en liten tobaksanläggning i sin trädgård. Den var nog ensam om att röka den hemgjorda tobaken. Tobakslandet skulle alltid ligga på en väl skyddad plats.

Vid varje planta sattes ett skydd som fick flyttas allt efter som vinden låg på, då plantorna voro yttst ämtaliga.

4. Videt kupa användes ej här, man sade för alla plantorna.

Skriv endast på denna sida!

- 6 När skördetiden av tobaken var inne plöckades och sorterades de stora bladen flätades ihop för att användas till tuggtobak, de mindre skars sönder med en skaups kniv. Det blev då rök tobaken.
- 7 Tällden tiden användes halven i stället för madrasser i sängarna. Bladen av tobaken blätades ut och lades så ner i sängvalmen för att svettas, därefter flätades den och sedan hängdes den upp på vinden till torkning.
- 8 Här odlades endast små partier tobak, så ägaren beredde den i lunnan.
- 9 Av de tobaksorter som rökades här i min barndom minns jag Ystad, Ärligt och Gott samt Björnen. Sjömännen hade hem Mossros vilken sat var mycket onttyckt.

Ho'

15. Tällden tiden fanns det i rummen en pipshylla. den bestod af sin plats i en hörna. Den var mest fullsatt med långpipor av olika längd, alla med porcelinsknud och med lock att lägga över sedan pipan stoppats. Vackra bilder prydde knuden, och det var mycket nogga med att locken höllos blanka. Mycket ofta fanns det ett helt dusin pipor. Husfadren hade dock sin särskilda pipa som endast han rökte av. När en besökande infann sig blev han ombudt att sitta ner och så blev han lyjden på en pipa rök. Någon gång användes kritpipor.
16. Tobaken förvarades i fyrkantiga träskåp s. k. Fabaks-skåp, de flesta voro tillverkade av björk och polerade. De hade sin plats på pipshyllan. När någon bleo lyjden atträha valde han själv ut en pipa, stoppade den, vayså vändes. Tändde den åt honom.

- 16 I dagligt bruk hade man tobaken förvarad i små påsar av skinn eller tyg. Sådana syddes i tinnen, och kallades tobaksjung. Av simstucken på en Albatrossfot har jag sett en sådan tobaksjung. Riktigt bra var den dock ej, därför ate de tre klorna sate kvar i skinnst.
- Det var ju i alla fall en egenartad tobaksjung. Angående tuggtobaken brukade man ha tobaksbussen liggande i västfickan. Det var då bara att ta upp den och bita av en bit vid behov.
- Det brukades även att ljuda någon ta sig en bit av samma besk.

- 17 Männen använde för, liksom än i dag, snuset till fäggning. Sällan såg man någon man snusa i näsan, vilket däremot många kvinnor gjorde. Det fanns dock även kvinnor som lade snuset i munnen. För att tulla snuset fuktigt brukade man tulla i några droppar Stink Spiritus eller också pepparmyntsolja. Många började använda snus i munnen som medel mot tandvärk, för den orsaken blev det på samma gång ett ordentligt rus. En del använde snuset till näsan då det troddes allmänt att synförmågan blev bättre.
- 18 Snuset förvarades i burk med lock, och i dagligt bruk användes snusorser av olika slag. Somliga av horn eller näver, finare sorter voro av silver eller mässing. En sed var bland de snusande kvinnorna att ljuda smaka varandras snus.

- 18 På en gammal silverrusdosa lästes följande
overs. varao man förstår hur uppkattat smusis var.
Mången vis. Far en pris
att muntra sinnet, öka minnet
deusa dosa skatter myser
som din näsa prisar skall.
Far en pris så näsan myser
Smus är gott i alla fall.
- 20 Först i senare tid har bruket att tugga smus
blivit mera allmänt. För länge tid tillbaka
vårdades tobak eller lades i rumen som
kurr. Jönman röker eller tuggar Tobaken.
- 21 Det troddes att Tändena hölla sig friska genom
bruket av smus och tobak.
- 25 Mången har blivit rent och sjuk när de
gj. fått sin dagliga ration att röka eller tugga
Ea man säger att han hellre vill koste
från mat en dag än vara utan smus.

ACC. N:R. M. 8497:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

96 Tokade Rösbarsblad och vinbarsblad
användes under fjera krigsåren som ersättning
för rök tobak.

98 Snusnäsdukan varo bemärda.

För att vara mjuka och lätta att tvätta
vordes de i fyrskift.

De vordes med bädd i färg antingen
röda eller blå.

Höfnäsdukan varo stora rödblommiga.